

Vantaan kaupunki sisäisen tarkastuksen raportti

09/2026 Vantin hankinnat ja
sopimustenhallinta

Jakelusta: Kaupunginhallitus, Pekka
Timonen, Vantti Oy:n hallitus, Vantin
johtoryhmä, Riikka Kiljander-Kiiskinen

Vantaa

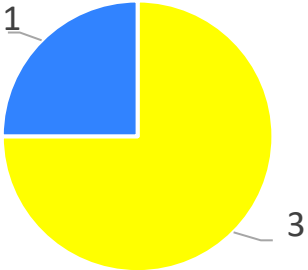
Sisällys

Yhteenveto

1. Yhteenveto
2. Kilpailutusten suunnitelmallisuus
3. Ostolaskujen hyväksyntä
4. Pienet rautakauppaostot
5. Irtaimen omaisuuden hallinta

LIITE: Priorisointiperusteet

Yhteenveto – Vantin hankinnat ja sopimustenhallinta

Tarkastuksen kohde	Taustatiedot
Tarkastuksen kohteena oli Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy (jäljempänä Vantti).	Tarkastusaika: Elokuu-syyskuu 2026 Tarkastuksen tyyppi: Hankintatarkastus Tarkastajat: Antti Taavila, sisäinen tarkastaja Hannele Malin, tarkastusjohtaja CIA (Pää) Riskikategoriat: Lakien ja ohjeiden vastainen toiminta, resurssien tehoton käyttö Sisäisen valvonnan tila: Yhtiön sisäinen valvonta oli olennaisilta osin hyvällä tasolla.
Tarkastuksen tavoite	Havainnot Kriittiset riskit Keskitason riskit Vähäisen riskit Johdon arvioitavaksi
Tarkastuksen tavoitteena oli varmistaa, että - yhtiön hankinnat on tehty lakien ja ohjeiden mukaisesti sekä ostolaskujen käsittely ja niihin liittyvät kontrollit on järjestetty asianmukaisesti. - sopimustenhallinta on järjestetty asianmukaisesti.	
Yhteenveto tarkastuksesta	
Tarkastuksen merkittävimmät havainnot olivat: - eräät hankintakilpailutukset on tehty yli neljä vuotta sitten. - rautakauppaostoista osa on arvoltaan hyvin pieniä.	
Johdon toimenpidesuunnitelma	

Yksityiskohtaiset havainnot

Vantaa

2. Kilpailutusten suunnitelmallisuus

Vantaa

2. Kilpailutusten suunnitelmallisuus

Havainnot	Jäännösriski	Riskitaso	Suositus
2.1 Hankintojen kilpailutuksia ei tehdä suunnitelmallisesti Vantti on itse kilpailuttanut n. 60 sopimusta ja lisäksi se on mukana n. 50 kaupungin kilpailuttamassa ja kymmenessä Hanselin kilpailuttamassa sopimuksessa. Eräät Vantin itsensä kilpailuttamista sopimuksista on kilpailutettu viimeksi vuonna 2020 tai -21 ja erästä viimeksi vuonna 2019 kilpailutetusta sopimuksesta on kilpailutus juuri käynnissä. Hankintalaissa ei ole määritelty, millä aikajänteellä toistaiseksi voimassa olevat hankinnat/sopimukset tulisi kilpailuttaa. Yleisesti lähdetään kuitenkin siitä, että aikajänne tulisi olla neljä vuotta (48 kk) joka tulee siitä, että laissa on määritelty ennakoidun arvon laskeminen 4 vuodeksi.	Taloudellinen riski: Olemassa olevia markkinoita ei hyödynnetä riittävästi, jolloin hankintoja ei tehdä halvimmalta mahdolliselta taholta.		Vantti laatii itselleen kilpailutussuunnitelman/-kalenterin, jota hyödyntäen kilpailutuksista vastaavat henkilöt pystyvät jatkossa paremmin varautumaan tuleviin kilpailutuksiin ja kilpailutukset tulee tehdä nykyistä säännöllisemmin.
Johdon toimenpidesuunnitelma		Määräaika	Vastuuhenkilö
Kilpailutus- ja hankintakalenterin laatiminen ja käyttöönotto.		30.11.2026	Hankintapäällikkö Saara Venesjärvi

	Kriittinen riski, vaatii johdon välitöntä huomiota		Keskittason riski, vaatii toimenpiteitä lyhyen aikavälin sisällä		Vähäinen riski, vaatii toimenpiteitä		Johdon arvioitavaksi
--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	----------------------

3. Ostolaskujen hyväksyntä

Vantaa

2. Ostolaskujen hyväksyntä

Havainnot	Jäännösriski	Riskitaso	Suositus
2.1 Ostolaskujen hyväksyntäprosessista puuttuu kontrolli, jolla varmistetaan sopimuksenmukaisuus erityisesti kaupungin kilpailuttamien sopimusten osalta Tarkastus havaitsi, että ostolaskujen hyväksynnässä ei ole olemassa mitään sovittua prosessia, jolla varmistetaan ostolaskujen sopimustenmukaisuus esimerkiksi yksikköhintojen tai alennusprosenttien osalta. Tarkastuksessa <u>Ei havaittu</u>, että ostolaskuja olisi hyväksytty väärillä yksikköhinnoilla. Otanta oli kuitenkin pieni ja tarkastuksessa tunnistettiin riski väärrien yksikköhintojen käytöstä erityisesti niiden sopimusten osalta, jotka kaupunki on kilpailuttanut. Kyse on esimerkiksi siitä, miten Vantti saa tiedon, jos kaupungin ja palvelun tuottajan / tavaran toimittajan kanssa päädytään hintaneuvotteluissa uuteen yksikköhintaan. Työ-, suoja- ym. vaatteiden kilpailutus on aikoinaan tehty n. 30 esimerkkituotteella. Toimittajaksi valikoitui Tools Finland Oy. Kilpailutuksessa mukana olleessa hintalomakkeessa todetaan lopussa, että ”<i>muiden kohderyhmän tuotteiden alennusprosentti julkisesta hinnastosta on 30 %</i>”. Laskuissa näkyy ko. alennusprosenttia, mutta tarkastuksessa <u>Ei pystytty varmistamaan</u>, että alennus oli saatu aina kuin olisi pitänyt eikä muutoinkaan sitä, oliko laskutettu oikeita yksikköhintoja. Tämä siitä syystä, koska ao. tuotteiden tilauslomakkeeseen on päivitetty uudet tuotenumerot eivätkä tuotteet muutoinkaan ole välttämättä enää niitä joita on kilpailutettu, vaan Tools on hankkinut korvaavan tuotteen tilalle.	Taloudellinen riski (maksetaan ei-sopimuksenmukaisia, liian korkeita yksikköhintoja).		- Hankintapäällikkö ottaa yhteyttä kaupungin Hankinnat- yksikköön ja sopii/varmistaa menettelytavat, miten Vantti saa tiedon, kun esim. kaupungin kilpailuttamien puitesopimusten yksikköhinnat muuttuvat. - Toolsin laskujen asiatarkastus keskitetään esim. kahdelle ihmiselle, joilla on tieto/pääsy ajantasaisiin tuotekoodeihin ja joilla on muutoinkin kyky varmistaa, että laskutetut hinnat ovat sopimuksenmukaiset.
Johdon toimenpidesuunnitelma		Määräaika	Vastuuhenkilö
7.10.2026 sovitaan kaupungin hankintayksikön kanssa miten kaupungin kilpailuttamien sopimusten hinnanmuutokset tulevat Vantin tietoon jatkossa		30.10.2026	Hankintapäällikkö Saara Venesjärvi
Vantin hankintatiimi vie sopimusten ajantasaiset hinnat Sharepointtiin, josta laskun asiatarkastaja voi ne tarkistaa.		30.11.2026	Talous- ja hallintojohtaja Hanna-Kaisa Haanpää
Toolsin laskujen asiatarkastus keskitetään kahdelle ihmiselle, joilla on tieto/pääsy ajantasaisiin tuotekoodeihin ja että laskutetut hinnat ovat sopimuksenmukaiset.		31.12.2026	Hankintapäällikkö Saara Venesjärvi

	Kriittinen riski, vaatii johdon välitöntä huomiota		Keskittason riski, vaatii toimenpiteitä lyhyen aikavälin sisällä		Vähäinen riski, vaatii toimenpiteitä		Johdon arvioitavaksi
--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	----------------------

4. Pienet rautakauppaostot

Vantaa

4. Pienet rautakauppaostot

Havainnot	Jäännösriski	Riskitaso	Suositus
4.1 Pienten rautakauppaostojen kustannukset Tarkastuksessa havaittiin, että kiinteistönhoidossa tehdään melko paljon pieniä rautakauppaostoja. Esimerkiksi tämä vuonna Pientyövälineet ja varaosat tilille kirjatui- stoista lähes joka viides oli arvoltaan alle 10 euroa. Pienimmät havaitut ostot olivat 0,19 €. On selvää, että aina ei tarvittavia materiaaleja pystytä ennakoimaan etukäteen ja usein on tilanteita, että esim. kiinteistönhoitaja käy ensin paikan päällä arvioimassa tarpeen ja hankkii vasta sen jälkeen tarvittavat materiaalit. Tällöin syntyy kuitenkin matkakustannuksia ja ao. työntekijän työaikaa kuluu huomattavasti kulkemiseen. Havaittuun ongelmaan on jo yhtiössä reagoitu ja jatkossa ns. tuotantoauto tulee olemaan kiinteistönhoitajien ensisijainen varasto, jossa on tarkoitus olla yleisimmät tarvikkeet/varaosat. Tätä on pilotoitu muutaman kiinteistönhoitajan kanssa, ja keikan läpimenoon sekä tarvikehankintoihin käytettävä aika on lyhentynyt. Lisäksi Tuupakkaan on tarkoitus perustaa ns. noutovarasto, eli tuotteet, joita ei auton varastossa ole, kiinteistönhoitaja tilaa järjestelmän kautta Tuupakan noutovarastoon (toimitus 1-2 päivässä), josta kiinteistönhoitaja ottaa ne mukaansa, kun lähtee kohteelle.	- Henkilöstöresurssien tehoton ajankäyttö. - Taloudellinen ja hallinnollinen riski: Tositteen käsittelykustannukset (tiliöinti, asiatarkastus, hyväksyminen jne.) ovat pienissä laskuissa kohtuuttoman suuret suhteessa laskun suuruuteen.		Jo suunniteltujen toimenpiteiden lisäksi, olisiko syytä harkita pienten rautakauppaostojen vähentämiseksi esim.: - tilauksen minimitalausarvoa - ostojen keskittämistä. - toimittajien sähköisten tilausjärjestelmien suurempaa hyödyntämistä sekä sitä, että ao. ostojärjestelmiin säädetään niin, ettei järjestelmä hyväksy liian pieniä ostoja ilman ennakkohyväksyntää.
Johdon toimenpidesuunnitelma		Määräaika	Vastuhenkilö
Rautakauppatuotteiden kilpailutus on käynnistymässä ja kilpailutuksessa huomioidaan tulevan toimittajan koontilaskumahdollisuus ja toimitusmahdollisuus tulevaan perustettavaan Vantin kiinteistöpalvelujen keskusvarastoon. Vantin kiinteistöpalvelujen keskusvaraston perustaminen Tuupakan toimipisteeseen.		30.6.2027	Hankintapäällikkö Saara Venesjärvi
		30.3.2027	Asiakkuus- ja kehitysjohtaja Mikko Malila

	Kriittinen riski, vaatii johdon välitöntä huomiota		Keskittason riski, vaatii toimenpiteitä lyhyen aikavälin sisällä		Vähäinen riski, vaatii toimenpiteitä		Johdon arvioitavaksi
--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	----------------------

5. Irtaimen omaisuuden hallinta

Vantaa

4. Irtaimen omaisuuden hallinta

Havainnot	Jäännösriski	Riskitaso	Suositus
4.1 Irtaimistoluetteloiden ajantasaisuus ja merkinnät olivat osittain puutteellisia Kiinteistöhuollon irtaimistoluetteloon on merkitty kaikki yli 100 € arvoiset työkoneet ja laitteet. Tyypillisimpiä luetteloon merkittyjä laitteita ovat erilaiset porakoneet, ruohonleikkurit sekä lehtipuhaltimet. Irtaimistoluetteloon tulisi ohjeistuksen mukaisesti merkitä ao. laitteen merkki, sarjanumero, käyttötarkoitus, hankintavuosi, käyttäjä/sijainti sekä kenen esihenkilön vastuulla laite on. Tyypillisesti irtaimistoluetteloihin merkitään myös mm. ao. tuotteen hankintahinta sekä takuu-aika, mutta näitä ei Vantin ohjeistus vaadi. Tarkastuksessa ei pystytty varmistamaan irtaimistoluettelon oikeellisuutta, koska usein laitteen sarjanumero oli jäänyt merkitsemättä (jolloin laitetta ei voitu luotettavasti identifioida) sekä samoin hankintavuosi oli jäänyt usein merkitsemättä. Irtaimistoluetteloon oli merkitty ”Tuupakan koneet inventoitu 11.6.2025” joka antaa aiheen epäillä, ettei luettelo ole kaikilta osin ajantasainen.	Omaisuudenhallinta on puutteellista		- Tehdään linjaus, olisiko tarkoituksenmukaista - suorittaa kiinteistöhuollon irtaimistoluetteloiden tarkastus/inventointi joko kokonaisuudessaan tai osittain - ohjeistaa, että jatkossa irtaimistoluetteloon merkitään lisäksi hankintahinta ja takuu-aika, sekä - muutoinkin pohtia, miten irtaimistoluetteloa voitaisiin jatkossa hyödyntää. - Jatkossa esihenkilöiden tulee huolehtia siitä, että ostetun laitteen sarjanumero merkitään asianmukaisesti luetteloon, jotta laite pystytään luotettavasti identifioimaan.
Johdon toimenpidesuunnitelma		Määräaika	Vastuuhenkilö
Inventaario suoritetaan kaikissa tuotantoautoissa sekä toimitiloissa.		31.12.2026	Operatiivinen johtaja Jaana Kivenjuuri
Laaditaan jatkuvasti päivitettävä irtaimistoluettelo laitteiden sarjanumeroineen.		31.12.2026	Operatiivinen johtaja Jaana Kivenjuuri

	Kriittinen riski, vaatii johdon välitöntä huomiota		Keskitason riski, vaatii toimenpiteitä lyhyen aikavälin sisällä		Vähäinen riski, vaatii toimenpiteitä		Johdon arvioitavaksi
--	--	--	---	--	--------------------------------------	--	----------------------

Liite I: Priorisointiperusteet

Arviointiasteikko	
Kriittinen	Keskeiset sisäiset valvontatoimenpiteet puuttuvat tai eivät toimi. Organisaatiolla on merkittävä altistuminen olennaiselle taloudelliselle riskille (>1 M€), ja virheen tai väärinkäytöksen riski on korkea, mikä voisi aiheuttaa huomattavan taloudellisen tai toiminnallisen vaikutuksen kaupunkitasolla. Korjaavat toimenpiteet ja kontrollit on määriteltävä välittömästi ja otettava käyttöön mahdollisimman pian.
Keskitaso	Keskeiset sisäiset valvontatoimenpiteet puuttuvat tai eivät toimi. Toiminnassa on keski-suuren tai merkittävän taloudellisen riskin mahdollisuus palvelualue-, palveluyksikkö- tai yhtiötasolla tai riski väärinkäytöksestä. Korjaavat toimenpiteet ja kontrollit on määriteltävä lyhyellä aikavälillä.
Vähäinen	Sisäisen valvonnan puutteita tai heikkouksia on tunnistettu ja/tai olemassa olevat kontrollit eivät ole tehokkaita tai toimi asianmukaisesti. Kontrollit on määriteltävä ja korjattava prioriteettijärjestyksessä ennalta sovitun aikataulun mukaisesti.
Johdon arvioitavaksi	On tunnistettu osa-alueita, joissa sisäisen valvonnan ympäristöä tai prosesseja voidaan parantaa. Välitöntä olennaista riskiä ei ole tunnistettu. Näiden kontrollien puuttuminen voi kuitenkin heikentää sisäisen valvonnan kokonaisuutta, ja jos puutteita on useita, ne voivat yhdessä johtaa tehottomaan valvontaympäristöön. Näiden kontrollien määrittelyä ja korjaamista suositellaan tehtäväksi prioriteettijärjestyksessä.

Tärkeää huomioida: Riskiluokitukset perustuvat arvioon tarkastushetkellä, ja ne voivat muuttua ja kehittyä ajan myötä tai silloin, kun prosesseissa, henkilöstössä tai toimintaympäristössä tapahtuu muutoksia.

Kiitos.

Vantaa